

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2274/2521

นางสุมาลี ธีระธานีโจทก์ นายสรนันทน์ พรหมเชษฐ์ กับพวกจำเลย

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องอ้างว่าโจทก์เป็นเจ้าของทรัพย์สินและสิทธิทั้งหลาย ร่วมกับนายจิตติสามี และร่วมกับสามีเป็นผู้ทรงเช็ค 2 ฉบับตามฟ้อง เมื่อสามีตาย

คำพิพากษา

โจทก์ยื่นคำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกของสามีต่อศาล ตามคำฟ้องของโจทก์ดังกล่าวยอมเป็นที่เข้าใจได้ว่า โจทก์ฟ้องเรียกเงินในฐานะที่โจทก์มีส่วนแบ่งในทรัพย์สินระหว่างโจทก์กับสามี เนื่องจากการตายของสามีประการหนึ่ง และในฐานะคู่สมรสซึ่งโจทก์เป็นทายาทโดยธรรมในการรับมรดกส่วนของสามีอีกประการหนึ่ง เมื่อหนี้เงินตามเช็คเป็นทรัพย์สินที่โจทก์มีสิทธิได้รับส่วนแบ่งในฐานะภริยาและเป็นมรดกตกทอดแก่โจทก์ซึ่งเป็นทายาทดังนี้ โจทก์ยอมเป็นผู้ทรงเช็คตามฟ้องโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วจำเลยทั้งสองให้การต่อสู้ว่าโจทก์ไม่ใช่ผู้ทรงเช็คชอบด้วยกฎหมาย การที่จำเลยอุทธรณ์ว่าโจทก์ไม่ได้ฟ้องคดีในฐานะทายาทหรือผู้จัดการมรดกของนายจิตติสามีโจทก์ก็เท่ากับได้เถียงว่าโจทก์ไม่ใช่ผู้ทรงเช็คชอบด้วยกฎหมายนั่นเอง จึงถือได้ว่าประเด็นเรื่องอำนาจฟ้องของโจทก์ตามที่จำเลยอุทธรณ์ได้วางกันมาแล้วแต่ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ย่อมต้องวินิจฉัยให้โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายจิตติ ธีระธานีและอยู่กินฉันสามีภริยาตลอดมาจนสามีถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2518โจทก์จึงเป็นเจ้าของทรัพย์สินและสิทธิทั้งหลายร่วมกับสามี โจทก์ได้ยื่นคำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกของสามีต่อศาลแพ่งตามคดีหมายเลขดำที่ 10395/2518ก่อนสามีโจทก์วายชนม์ โจทก์กับสามีร่วมกันเป็นผู้ทรงเช็คธนาคารศรีนคร จำกัดสาขาสมุทรปราการ โดยชอบด้วยกฎหมาย 2 ฉบับ ลงวันที่ 31 มกราคม 2518จำนวนเงิน 50,000 บาท ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2518 จำนวนเงิน 41,600 บาทเช็คทั้งสองฉบับจำเลยที่ 1 ลงชื่อเป็นผู้สั่งจ่าย จำเลยที่ 2 ลงชื่อสลักหลังตามสำเนาเช็คท้ายฟ้องหมายเลข 1, 2 เมื่อถึงเวลาที่ระบุในเช็คสามีโจทก์นำเช็คทั้งสองฉบับเข้าบัญชีเพื่อเรียกเก็บเงินตามเช็ค แต่ธนาคารตามเช็คปฏิเสธขอให้จำเลยทั้งสองร่วมกันและแทนกันใช้เงินตามเช็คทั้ง 2 ฉบับ 91,600 บาท พร้อมค่าเสียหายถึงวันฟ้อง 6,610 บาท กับค่าเสียหายเท่ากับดอกเบี้ยร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีต่อไปจนกว่าจำเลยจะชำระเงินโจทก์ครบถ้วนจำเลยทั้งสองให้การว่า โจทก์ไม่ใช่ผู้ทรงเช็คชอบด้วยกฎหมาย ผู้ทรงเช็คชอบด้วยกฎหมายคือนายจิตติ ธีระธานี ซึ่งเป็นคู่สัญญากับจำเลยทั้งสองในการโอนสิทธิการเช่าตามเอกสารท้ายคำให้การหมายเลข 1 เช็คตามฟ้องทั้ง 2 ฉบับสั่งจ่ายให้นายจิตติ และเป็นเช็คขีดคร่อมเข้าบัญชี จำเลยทั้งสองมีคำสั่งให้ธนาคารตามเช็คระงับการจ่ายเงินเนื่องจากนายจิตติผิดสัญญาไม่ส่งมอบตึกแถวพิพาทให้จำเลยทั้งสองตามสัญญาและทำความเสียหายต่อตัวตึกแถวทั้งหกคูหา จำเลยทั้งสองใช้สิทธิโดยสุจริตระงับการจ่ายเงินตามเช็ค จำเลยทั้งสองไม่ต้องรับผิดชอบชำระหนี้ตามเช็คและดอกเบี้ยศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้เงินให้โจทก์ 91,600 บาท พร้อมดอกเบี้ยจำเลยทั้งสองอุทธรณ์ว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะโจทก์มิได้ฟ้องคดีในฐานะทายาทหรือผู้จัดการมรดกของนายจิตติ เมื่อนายจิตติผิดสัญญาไม่ส่งมอบตึกแถวทั้ง 6 คูหาให้จำเลย จำเลยทั้งสองจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้เงินตามเช็คศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า จำเลยทั้งสองไม่ได้ให้

การต่อสู้ว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะโจทก์ไม่ได้ฟ้องคดีในฐานะทายาทหรือผู้จัดการมรดกของ นายจิตติ แม้ศาลชั้นต้นจะได้ยกเหตุดังกล่าวขึ้นมาวินิจฉัยว่าโจทก์มีอำนาจฟ้องก็ไม่ชอบด้วย กระบวนพิจารณา ถือว่าข้ออุทธรณ์เกี่ยวกับอำนาจฟ้องไม่ได้ว่ากันมาแต่ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ไม่ รับวินิจฉัย นายจิตติมิได้ทำผิดสัญญา พิพากษายืนจำเลยทั้งสองฎีกาข้อเท็จจริงฟังได้ว่า โจทก์เป็น ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายจิตตินายจิตติทำหนังสือโอนสิทธิการเช่าตึกแถว 6 คูหา ของ นายจิตติให้แก่จำเลยที่ 1 เป็นเงินค่าโอน 600,000 บาท จำเลยที่ 1 วางมัดจำไว้ 30,000 บาท ส่วนที่เหลือ 570,000 บาท จำเลยที่ 1 ส่งจ่ายเช็คลงวันที่ล่วงหน้าให้นายจิตติไว้รวม 7 ฉบับรวมทั้ง เช็คขีดคร่อม 2 ฉบับตามฟ้องด้วย ซึ่งจำเลยที่ 2 ลงชื่อสลักหลังเช็คทั้ง 2 ฉบับนั้น เช็คทุกฉบับขึ้น เงินได้เว้นแต่เช็ค 2 ฉบับตามฟ้องเพราะจำเลยทั้งสองสั่งระงับการจ่ายเงิน นายจิตติถึงแก่กรรมเมื่อ วันที่ 10 ธันวาคม 2518 โจทก์เป็นผู้จัดการมรดกนายจิตติตามคำสั่งศาลเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2519 วินิจฉัยว่า ในปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสองให้การต่อสู้ว่า โจทก์ไม่ใช่ผู้ทรงเช็ค ชอบด้วยกฎหมาย การที่จำเลยอุทธรณ์ว่าโจทก์ไม่ได้ฟ้องคดีในฐานะทายาทหรือผู้จัดการมรดกของ นายจิตติ ก็เท่ากับโต้เถียงว่าโจทก์ไม่ใช่ผู้ทรงเช็คชอบด้วยกฎหมายนั่นเอง หากใช้เป็นข้อที่จำเลย มิได้ว่ากันมาแต่ศาลชั้นต้นดังที่ศาลอุทธรณ์เข้าใจไม่ ที่ศาลอุทธรณ์ไม่รับวินิจฉัยปัญหาเรื่องอำนาจ ฟ้องจึงไม่ชอบด้วยการพิจารณา ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยปัญหาข้อนี้ไปเลยโดยไม่ต้องย้อน สำนวนโจทก์ฟ้องอ้างว่าโจทก์เป็นเจ้าของทรัพย์สินและสิทธิทั้งหลายร่วมกันนายจิตติสามี และ ร่วมกับสามีเป็นผู้ทรงเช็ค 2 ฉบับตามฟ้อง เมื่อสามีตายโจทก์ยื่นคำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกของ สามีต่อศาล ตามคำฟ้องของโจทก์ดังกล่าวย่อมเป็นที่เข้าใจได้ว่า โจทก์ฟ้องเรียกเงินตามเช็คใน ฐานะที่โจทก์มีส่วนแบ่งในทรัพย์สินระหว่างโจทก์กับสามีเนื่องจากการตายของสามีประการหนึ่ง และในฐานะคู่สมรสซึ่งโจทก์เป็นทายาทโดยธรรมในการรับมรดกส่วนของสามีอีกประการหนึ่ง เมื่อ หนี้เงินตามเช็คเป็นทรัพย์สินที่โจทก์มีสิทธิได้รับส่วนแบ่งในฐานะภริยาและเป็นมรดกตกทอดแก่ โจทก์ซึ่งเป็นทายาทดังนี้ โจทก์ย่อมเป็นผู้ทรงเช็คตามฟ้องโดยชอบด้วยกฎหมาย หากโจทก์มิใช่ ผู้ทรงเช็คโดยชอบดังข้อฎีกาของจำเลยไม่พิพากษายืน

องค์คณะ

กุศล บุญเย็น · ปรีชา สุมาวงศ์ · สุวรรณพ กองวาริ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2274/2521>